

Leif Kåsthag
Planeringschef
tfn 08 124 571 48
leif.kasthag@ekero.se

Kommunstyrelsen

Motionssvar - Ändrat huvudmannaskap för Ekeröfärjan - förändring till allmän färjeled

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige avslå motionen.

Sammanfattning av ärendet

Desireé Björk (Ö), Robert Oberascher (Ö) och Bernt Richloow (Ö) har i en motion föreslagit Kommunfullmäktige besluta:

- ”att Kommunfullmäktige uppdrar åt Kommunstyrelsen att utse lämpligt kommunalt organ/lämpliga personer, att omgående inleda diskussioner/förhandlingar med Trafikverket och Länsstyrelsen, att Ekeröleden enligt 21 § väglagen omvandlas från en enskild färjeled till en allmän färjeled samt att efter fullgjort uppdrag återrapportera uppnått resultat”.

Beslutsunderlag

Motionssvar Kommunledningskontoret, 2015-02-13

Protokollsutdrag Kommunstyrelsens arbetsutskott, 2014-11-18 § 179

Protokollsutdrag Kommunfullmäktige, 2014-10-23 § 103

Motion Desireé Björk (Ö), Robert Oberascher (Ö), Bernt Richloow (Ö), 2014-10-01

Ärendet

Översiktlig planering

Ekerö kommun har haft den tionde mest omfattande befolkningsutvecklingen i Sverige i relativa tal, under en fyrtioårsperiod - och den femte mest omfattande utvecklingen i Stockholms län, under stora delar av det senaste decenniet. Vi är för närvarande drygt 26 700 Ekeröbor och bedöms år 2030 sannolikt vara omkring 35 000 invånare.

Ekerö kommun som är belägen i den snabbast växande regionen i riket, kommer även fortsatt att ta ett delansvar för bostadsbyggande i länet, såväl som att gynna utveckling av näringsliv och kommersiell service.

Framtida utbyggnad av bostäder planeras, i enlighet med kommunens översiktsplan, huvudsakligen komma till stånd inom det centralt lokaliserade och sammanhållna tätortsbandet - det vill säga Ekerö centrum, Träkvista, Svanhagen/Söderberga och Stenhamra/Sjöhäll. Förtätningar övervägs även i andra delar av tätorten. Utöver ovan nämnda bostadstillskott, möjliggörs i den översiktliga planeringen även etableringar i lokala centra och övriga serviceorter, såsom Sundby, Kungsberga, Drottningholm, Munsö Söderby, Munsö kyrkby, Stenby samt Hovgården. Inom tätortsbandet kan bättre förutsättningar erbjudas beträffande lokalisering av nya arbetsplatser, centrumnära kommersiell såväl som social service, men även förbättrad transportinfrastruktur och kollektivtrafik.

I Ekerö kommuns bostadsbyggnads- och markanvändningsplan, som antogs av Kommunfullmäktige den 25 november 2014, understryks att den begränsade framkomligheten, tillgängligheten och trafiksäkerheten som följer av den alltför bristfälliga transportinfrastrukturen, omedelbart måste åtgärdas - inte minst genomförande gällande breddningen av Ekerövägen och byggandet av Förbifart Stockholm. Det är även angeläget att ett antal insatser genomförs så snart som möjligt, exempelvis buss- trafik på färjeförbindelsen på sträckan Jungfrusund och Slagsta, mer effektiv användning av Mälarens vattenvägar som pendelbåttrafik mellan Ekerö centrum och Gamla stan i Stockholm, såväl som en betydligt tätare kollektivtrafik på vägsträckan Ekerö centrum-Brommaplan. Det ökande fordonsflödet genom främst Ekerö centrum, Träkvista och inom tätortsbandet i övrigt, måste hanteras i Trafikverkets, Länsstyrelsens, Stockholms läns landstings (TRF), SL:s samt Ekerö kommuns långsiktiga infrastruktur- och trafikplanering.

Kommunala måldokument som berör transportinfrastruktur

Kommunfullmäktige har den 16 december 2014, fattat beslutet att notera *Alliansen i Ekerös politiska plattform 2015-2018*, som inriktning för de kommunala verksamheterna under innevarande mandatperiod. Under rubriken *Infrastruktur* framhålls bland annat att "Ekerö kommun står inför en rad infrastrukturella utmaningar. Det gäller bland annat vägar, båt- och färjeförbindelser samt kollektivtrafik. Många av dessa frågor måste lösas i nära samarbete med våra närmaste grannkommuner, landstinget, Trafikverket samt andra statliga organ. Vi ska genomföra de i avtal med Trafikverket överenskomna infrastrukturella satsningarna". Under rubriken *Konkreta punkter - Näringsliv/kommunikationer* anges vidare att kommunen ska "verka för bättre kommunikationer".

Slutsats

Ekerö kommun bedriver för närvarande, i rollen som enskild huvudman, vägfärjetrafik mellan färjelägena vid Jungfrusund och Slagsta. Trafikverket Färjerederiet har uppdraget att vara operatör för trafiken till år 2016, när det uppsagda driftavtalet upphör att gälla.

Formella definitioner av väg, väganordningar, såväl som beskrivningar av behov och nyttoeffekter, beslutsinstanser, avgifter mm, för att få en förändring av huvudmanna-

skap till stånd, framgår bland annat av 2, 21, 22 samt 29 §§ väglagen (VL). Viktiga utgångspunkter är att vägen/färjeförbindelsen erfordras för allmän samfärdsel, eller antas få synnerlig betydelse för den allmänna trafikförsörjningen.

Trafikverket Färjerederiet har i mars 2015 redogjort för förutsättningarna gällande förändring från enskild färjeled (kommunalt huvudmannaskap), till allmän färjeled (statligt huvudmannaskap). Färjerederiet åskådliggjorde olika exempel på färjeförbindelser i Sverige. Rederiets bedömning är att möjligheten att få Ekerölinjen - eller någon annan färjeförbindelse i Sverige - klassificerad som allmän, är att betrakta som begränsad. Ansökan gällande andra förbindelser har tidigare avslagits.

Ekerö kommun vill även fortsatt ha rådighet över fordonsflödet via Ekeröleden. Ett förändrat huvudmannaskap för färjeförbindelsen skulle sannolikt resultera i reducerade möjligheter att begränsa antalet dispensfordon, tunga fordon, transporter med farligt gods mm.

Trafikverket har i mars 2015 åtagit sig att utreda om statsbidrag för enskild väg kan utgå, för att täcka färjeverksamhetens fleråriga ekonomiska underskott. Även färjeförbindelsens strategiska betydelse vid ett katastroftillfälle på regionens vägnät, bör enligt Trafikverkets uppfattning vägas in, i avsikt att underlätta kontinuerlig färjedrift mellan Jungfrusund och Slagsta.

Leif Kåsthag
Planeringschef
Kommunledningskontoret